

Aspectes ètics essencials en la recerca clínica (a Urgències)

Antoni Trilla

Metge

Unitat d'Avaluació, Suport i Prevenció - Direcció Mèdica Hospital Clínic

Professor Salut Pública - Universitat Barcelona

Investigador IDIBAPS i CRESIB

Membre CEIC Hospital Clínic

Cap de Guardia Hospital Clínic

Maig 2008

Perquè fer recerca biomèdica?

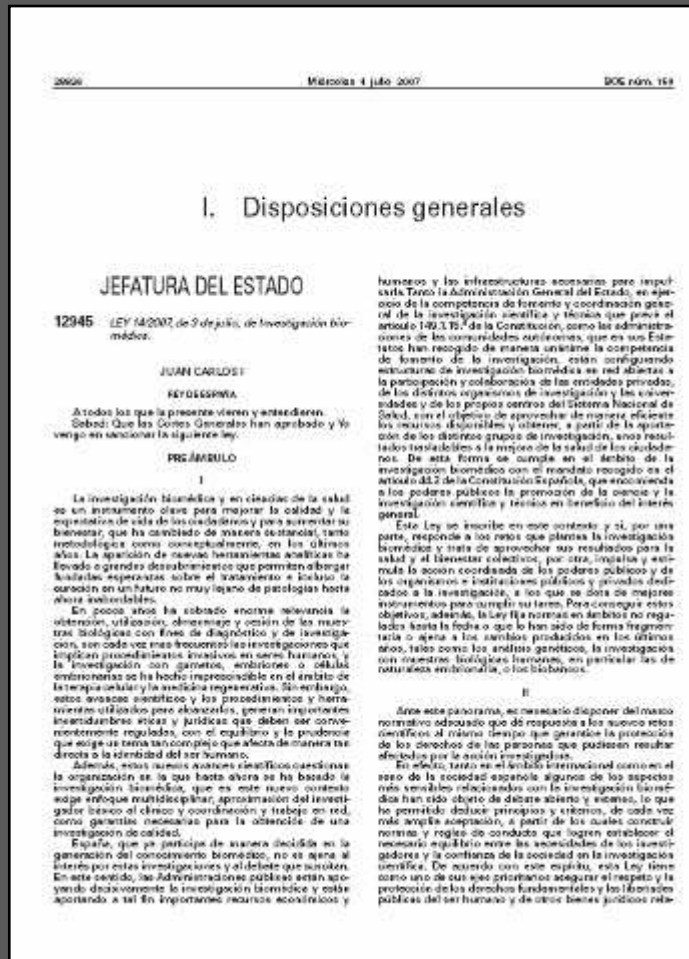
- Satisfacció de poder donar resposta a preguntes importants que poden millorar la salut dels pacients que atenem a UCIES.
- Millora de les nostres habilitats i coneixements.
- Millor reputació dels investigadors i més possibilitats de progrés en la carrera professional.

Recerca clínica

- Fer recerca clínica significa treballar amb éssers humans per respondre preguntes pertinents i rellevants per la seva salut i benestar.
- La recerca amb pacients es recerca orientada i aplicada.

LEY 14/2007, de 3 de julio, de Investigación biomédica

Fomento de la Investigación Biomédica
Derechos de los pacientes, de los investigadores e interés en el progreso científico
Tres pilares:
Consejo genético
Consentimiento
Control ético

Recerca amb éssers humans

La seguretat i els drets dels éssers humans han d'estar sempre protegits.

- **Un bon i correcte disseny de l'estudi**
- **Avaluació i aprovació del CEIC**
- **Consentiment informat**
- **Us de mostres biològiques**
- **Conflictes d'interessos**

Ètica i recerca

Objectiu

L'investigador avalua i exposa tots els possibles beneficis i perjudicis abans de començar qualsevol estudi i les seves possibles alternatives o sol·lucions.

El resultat es un bon protocol de recerca.

La recerca inadequada no es ètica

- **Bon plantejament i objectius**

Original i essencial, tant pel problema com per la seva solució.

- **Bon disseny i mètode**

Exactitud i precisió s'aconsegueixen només amb feina dura, ben feta i responsable.

- **Ha de ser vàlida**

Te aplicabilitat i consistència.

Recerca amb éssers humans

La seguretat i els drets dels éssers humans han d'estar sempre protegits.

- Un bon i correcte disseny de l'estudi
- **Avaluació i aprovació del CEIC**
- Consentiment informat
- Us de mostres biològiques
- Conflictes d'interessos

Avaluació i aprovació pel CEIC

- Sempre prèvia a l'inici de la recerca
- Procés interactiu entre IP i CEIC
- Recolzament institucional i legal
- Seguiment i resolució de problemes
- Els CEIC son participatius: cal participar-hi
- Canviaran de nom: CEI

Recerca amb éssers humans

La seguretat i els drets dels éssers humans han d'estar sempre protegits.

- Un bon i correcte disseny de l'estudi
- Avaluació i aprovació del CEIC
- **Consentiment informat**
- Us de mostres biològiques
- Conflictes d'interessos

Consentiment informat

- Escrit
- Prèvia informació de conseqüències i riscos
- Específic per investigació concreta o línia
- Revocable
- Compensació per molèsties (si s'escau)
- Disponibilitat de mostres biològiques

Recerca amb éssers humans

La seguretat i els drets dels éssers humans han d'estar sempre protegits

- Un bon i correcte disseny de l'estudi
- Avaluació i aprovació del CEIC
- Consentiment informat
- **Us de mostres biològiques**
- Conflictes d'interessos

Mostres biològiques

Mostra biològica es qualsevol material biològic d'origen humà susceptible de conservació i que pugui contenir informació sobre la dotació genètica característica d'una persona.

Mostres biològiques

Una mostra biològica per recerca es pot conservar només si hi ha CI específic (finalitat per la que s'autoritza el seu us) i es diposita en una colecció autoritzada o en un biobanc.

Les mostres poden estar identificades (amb garanties de confidencialitat i seguretat: mostres dissociades) o ser anonimitzades.

Un biobanc es diferent a una colecció de mostres.

Recerca amb éssers humans

La seguretat i els drets dels éssers humans han d'estar sempre protegits.

- Un bon i correcte disseny de l'estudi
- Avaluació i aprovació del CEIC
- Consentiment informat
- Us de mostres biològiques
- **Conflictes d'interessos**

Conflictes d'interessos

Objectiu: transparència

La recerca biomèdica plantejada ha d'estar lliure de beneficis personals, de biaixos o de possibles conflictes d'interessos personals i institucionals no declarats.

S'han de declarar sempre les fonts de finançament i els possibles conflictes d'interessos.

Preguntes ètiques bàsiques

- **Quin es l'objectiu principal del projecte?**
- **Quins tractaments o intervencions es faran servir i com?**
- **Quin es el risc pels participants?**
- **Quins son els possibles beneficis?**
- **Quines son les possibles molèsties?**
- **Com es seguirà i avaluarà la seguretat dels participants?**

Preguntes ètiques bàsiques

- Hi ha alternatives?
- Qui patrocina i/o financia el treball?
- Qui es el propietari de les dades?
- Hi ha conflicte d'interessos?
- Els fulls informatius i de consentiment informat son comprensibles i adients?

Participaríem nosaltres en aquest projecte?

*Carpe diem,
quam minimum credula postero.*

(Aprofita el dia, i no confiis gaire en el futur)

Horaci